

Beste raadslid, statenlid (of fractievoelger),

Graag willen wij je vanuit de Gelderland Academie van harte uitnodigen voor onderstaande bijeenkomst. In de bijlage vind je het programma voor de dag en onderaan deze e-mail een link voor de inschrijving. Graag tot de 21<sup>ste</sup> in Tiel.

## **Uitdagingen voor de lokale democratie**

*de veranderende relatie tussen gemeente(raad) en inwoners.*

De wereld rondom de gemeenteraad verandert in rap tempo.

De vraag wat wel en wat niet tot de verantwoordelijkheid van de lokale overheid behoort, wordt niet meer door iedereen hetzelfde beantwoord. En inwoners van jouw stad of dorp wachten lang niet altijd meer af welke besluiten 'voor hen' worden genomen, ze nemen steeds vaker zelf het initiatief.

De spannende vraag is echter wat de impact van die veranderende samenleving is op het werk van het raadslid. Blijft het raadswerk *business as usual*: kaders stellen, de gemeenschap vertegenwoordigen en het college controleren? Of verschuiven de rollen van het raadslid onder invloed van alle ontwikkelingen?

De Gelderland Academie organiseert over deze vragen een **vrijdagmiddagbijeenkomst voor de gemeenteraadsleden**. Je bent welkom in het stadhuis van Tiel om samen te leren hoe de samenwerking tussen lokale overheid en inwoners steeds meer vorm krijgt. Je hoort inspirerende voorbeelden van burgerinitiatieven, maakt kennis met boeiende experimenten van gemeentebesturen en ervaart de soms lastige dilemma's die horen bij een periode waarin oude zekerheden niet steeds meer gelden.

### **Voor wie interessant?**

Voor alle raadsleden uit de omgeving van gemeente Tiel, maar ook voor statenleden, griffiers en griffiemedewerkers.

### **Wanneer en waar?**

Vrijdag 21 september in het stadhuis van Tiel

### **Hoe laat?**

Je bent welkom vanaf 13.00 uur en het programma zal rond 17.30 uur worden afgesloten met een hapje en een drankje.

### **Deelname en inschrijven:**

*Deelname is gratis.*

*Inschrijven is mogelijk via deze [link](#) en via [www.gelderlandacademie.nl](http://www.gelderlandacademie.nl).*

Gelderland  
Academie 

\*\*\*\* Disclaimer \*\*\*\*

De Gelderland-Academie organiseert:  
**Uitdagingen voor de lokale democratie**

*handvatten voor de nieuwe gemeenteraad*

vrijdag 21 september 2018 - stadhuis Tiel

*(vanaf 13.00 is de zaal open; er is koffie en thee en de deelnemers kunnen zich inschrijven voor de deelsessies)*

- 13.30 uur      welkom door Ben Nitrau, dagvoorzitter  
interactieve kennismaking
- 13.50 uur      *'De veranderende rol van het lokaal bestuur in de samenleving'*
- inleiding door Hans Beenakker, burgemeester Tiel
  - gesprek met de zaal
- 14.30 uur      korte pauze
- 14.45 uur      deelsessies ronde I
- 16.00 uur      deelsessies ronde II
- 17.15 uur      plenaire afronding
- 17.30 uur      de nazit: Gelderse proeverijen
- Tielse hapjes & drankjes om de eerste eetlust te stillen; ondertussen gelegenheid tot informele uitwisseling over lokale voorbeelden van democratische vernieuwing

Er zijn drie verdiepende deelsessies die elk twee keer worden gegeven (14.45 en 16.00 uur).

1. Aan tafel met bewoners – Anne Marie van Oldeniel
2. Debat of dialoog? – Margriet van Galen
3. 53 wegen die naar de burger leiden – Jan Aalbers

### deelsessie 1 - Aan tafel met bewoners

De verwachtingen die bewoners van raadsleden en ambtenaren hebben groeien. Zéker wanneer zij in hun buurt, dorp of wijk hun eigen plan willen realiseren. Dit spannende samenspel vraagt veel van raadsleden en ambtenaren en leidt tot vragen als: welke insteek neem ik, wat is een verstandige houding, hoe weeg ik belangen van bewoners en de gemeente als geheel af? In deze deelsessie is het de bedoeling om u meer vertrouwd te maken met het thema participeren met burgers, waardoor en waarmee de burgerparticipatie in de gemeente zal kunnen worden versterkt.

We gaan in op twee hoofdonderwerpen: de algemene vraag wat inwoners verwachten, wat een slimme of verstandig opstelling kan zijn (houding, gedrag, communicatie). U krijgt meer inzicht in de drijfveren en achtergronden van bewoners, zicht op hun eigen en elkaars kwaliteiten rondom samenwerking met burgers en gespreks- en communicatieadviezen.

**Anne Marie van Oldeniel-Boerhof** werkt als trainer, adviseur en mediator en richt zich op raadsleden, toezichhouders en ambtenaren.

### deelsessie 2 - Debat of dialoog?

Het debat is de vorm waarin politici in de gemeenteraad bij uitstek met elkaar van gedachten wisselen. Maar is het debat ook de meest geschikte vorm om met bewoners in gesprek te gaan? Neemt het geloof in de politiek toe als we betere argumenten gebruiken?

Debatteren is een gesprek waarin logisch redeneren voorop staat. Argumenteren en het weerleggen van die argumenten staan daarbij centraal.

Bij bewoners draait het echter lang niet altijd om de redelijkheid van argumenten. Emoties, geloofwaardigheid en vertrouwen zijn vaak veel belangrijker. Bewoners willen vooral gehoord worden en het gevoel hebben dat er naar hen geluisterd wordt. Ook als zij hun mening niet in mooie redeneringen kunnen verwoorden.

In de dialoog komen beide 'partijen' aan het woord. Het is een gesprek dat dieper gaat dan argumenten vóór of tegen. Als ook achterliggende emoties kunnen worden uitgesproken en erkend, komt de richting van een oplossing in beeld.

In deze deelsessie verkennen we het verschil tussen debat en dialoog. U gaat ermee oefenen en krijgt handreikingen om het gesprek met bewoners open aan te gaan, met een bevredigender resultaat.

**Margriet van Galen** is trainer bij Huis van Burgerkracht. Ze was zelf gemeenteraadslid en is actief bij verschillende bewonersinitiatieven. Ze is ook mediator en heeft zich verdiept in verschillende gespreksvormen.

### deelsessie 3 - 53 wegen om van buiten naar binnen te denken

Als raadslid denk je niet meer vanuit het gemeentehuis, maar juist van buiten naar binnen. De burger is aan zet en de raad kan ervoor zorgen dat burgerinitiatieven worden ondersteund.

Maar hoe doe je dat?

Als raadslid ben je vooral gewend te denken vanuit kaders, regelingen, protocollen, voorschriften en wetgeving. Maar als je wilt handelen vanuit de *strekking* van een besluit, blijkt er niet slechts één manier, maar kunnen er veel meer mogelijkheden benut worden om besluitvorming inhoud te geven. En daar wordt de burger blij van en jij ook.

In deze deelsessie laat ik je ervaren dat je nooit hoeft vast te lopen in een vraag. Omdat je steeds alternatieven weet te bedenken. En die ontdek je als je gebruik maakt van andere denksporen. En daar help ik je bij: je gaat denken als een zebra, of een vleermuis, een koekoek.. en nog 50 andere dieren.

**Jan Aalbers** traint de dwarsdoorsnee van Nederland (waaronder ambtenaren, raadsleden en wethouders) in denken via andere denksporen. Ook wel creatief denken genoemd. Hij helpt vastgelopen zelfsturende teams weer de eigen regie te nemen. En hij is eigenaar van een springkussenverhuurbedrijf.

**Ben Nitrau** traint en begeleidt al ruim 25 jaar politici, bestuurders en bewonersgroepen binnen de lokale democratie. Naast zijn eigen bedrijf (In gesprek) is hij ook coördinator van Huis van Burgerkracht, een samenwerkingsverband van trainers in het publieke domein.